

INSTRUKCIJA ZA POPUNJAVANJE MJENICE

Odredbama člana 112 i 113 Zakona o mjenici («Sl. List RCG», br.45/05), propisano je da se mjenica izdaje na jedinstvenom mjeničnom blanketu i da Centralna banka Crne Gore posebnim propisom utvrđuje izgled jedinstvenog mjeničnog blanketa.

Centralna banka Crne Gore je Odlukom o jedinstvenom mjeničnom blanketu («Sl.list RCG», br. 81/05) propisala izgled novog mjeničnog blanketa koji je pustila u opticaj 1. marta 2006.godine (Odluka o puštanju u opticaj, prodajnoj cijeni i povlačenju iz opticaja jedinstvenih mjeničnih blanketa «Sl.list RCG», br. 1/06).

Novi mjenični blanket

SERIJA AA 0000001	U	20
	(mjesto i datum izdavanja)		(mjenična svota napisana brojevima)
	(dospjeloš mjenice)	PLATITE ZA OVU	MJENICU
	PO NAREDBI	(remitent - ime lica kome se ili po čijoj se naredbi mora platiti)	SUMU OD
	(mjenična svota napisana slovima)	
	VRIJEDNOST PRIMLJENA	I STAVITE ISTU U RAČUN	IZVJEŠTAJ
CBCC	OBAVIJESTITE	(trasat - ime lica koje treba da plati)	
	PLAĆANJE	TRASANT	(potpis lica koje je izdalo mjenicu)
	(banka dužnika)		
Izdaje Centralna banka Crne Gore			

Stari mjenični blanket

REPUBLIKA CRNA GORA	U	20	
	PLATITE ZA OVU	MJENICU	
	PO NAREDBI	SUMU OD	
	VRIJEDNOST PRIMLJENA	I STAVITE ISTU U RAČUN	IZVJEŠTAJ
	OBAVIJESTITE		
	PLAĆANJE	TRASANT	
1 EUR	Plaća se na iznos do 1000 EUR - 1 EUR	IZDAJE CENTRALNA BANKA CRNE GORE		

Prednost novog jedinstvenog mjeničnog blanketa je u tome:

1. što je bez apoena tako da iznos mjenične sume nije limitiran i
2. što je na samom blanketu dato bliže objašnjenje za popunjavanje kako za mjenične elemente koji su odštampani tako i za one za koje je ostavljen prostor, čime se umanjuje rizik od propusta prilikom izdavanja mjenice.

Novi mjenični blanket primjenjuje se od 1. marta 2006.godine. Mjenice na starim blanketima mogle su biti izdate najkasnije do 28. februara 2006.godine, a mogu se realizovati i poslije 1. marta 2006.godine, s tim što se mora voditi računa da mjenična suma bude pokrivena vrijednošću mjeničnog blanketa.

Polazeći od odredbi Zakona o mjenici razlikujemo dvije vrste mjenica i to:

1. **Trasiranu** mjenicu - obavezu da isplati mjeničnu svotu ima trasat - lice kod koga je trasant obezbijedio pokriće za isplatu ...[Opširnije >>>>>](#) ([Primjer 1](#))
2. **Sopstvenu** mjenicu- obavezu da isplati mjeničnu svotu ima njen izdavalac-trasat ...[Opširnije >>>>](#) ([Primjer 7](#))

U okviru osnovnih vrsta mjenica moguće je mjenice razvrstati na određene podvrste, u zavisnosti za koje namjene se koriste, na koga su trasirane, ko ih je izdao i sl.....

[Opširnije >>>>](#) ([Primjeri: 2, 3, 4, 5, 5a, 7, 8, 9,10,10a,11](#))

Mjenicu može da izda pravno lice, fizičko lice koje obavlja djelatnost i fizičko lice. Izdavanje mjenice je prva i osnovna mjenična radnja, kojom se kreira mjenica kao hartija od vrijednosti i započinje zasnivanje mjenično-pravnih odnosa.

Mjenica, kao poseban oblik hartije od vrijednosti, sadrži određene elemente bez kojih ne bi imala svojstva mjenice, te se na osnovu takve mjenice ne bi mogla ostvariti mjenična prava. Bitni mjenični elementi moraju biti sadržani i upisani u mjeničnu ispravu.

Prema odredbi člana 3 Zakona o mjenici, trasirana mjenica mora da sadrži sljedećih osam bitnih elemenata : [Opširnije>>>>](#) ([Primjer 1](#))

1. oznaku, napisanu u samom slogu isprave, da je mjenica na jeziku na kome je sastavljena;
2. bezuslovni uput da se plati određena svota novca;
3. ime lica koje treba da plati (trasata);
4. označenje dospelosti;
5. mjesto gdje treba da se izvrši plaćanje;
6. ime lica kome se ili po čijoj se naredbi mora platiti (remitent);
7. označenje dana i mjesta izdavanja mjenice;
8. potpis lica koje je mjenicu izdalo (trasant)

Sopstvena mjenica, prema odredbi člana 108, sadrži sedam od gore navedenih osam sastojaka, odnosno ne sadrži naziv trasata... [Opširnije >>>>](#) ([Primjer 7](#)).

Međutim, određeni bitni elementi, prema odredbama čl. 4 i 109 Zakona o mjenici, mogu biti izostavljeni, a njihovo postojanje se utvrđuje na osnovu drugih bitnih sastojaka, i to:

1. *Rok dospelosti mjenice.* Ako u mjenici nije naznačen rok dospelosti smatra se kao mjenica «po viđenju» i može se podnijeti na plaćanje u svako doba unutar roka od jedne godine od dana izdavanja mjenice.
2. *Mjesto izdavanja mjenice.* Ako nije naznačeno mjesto izdavanja mjenice, smatra se da je mjenica izdata u mjestu koje je označeno pored imena i potpisa trasanta (izdavaoca mjenice)
3. *Mjesto plaćanja.* Ako nije naznačeno mjesto plaćanja (*na mjeničnom blanketu poslije odštampane klauzule »plaćanje«*) smatra se da je mjesto plaćanja ono mjesto koje je označeno pored trasatovog, odnosno trasantovog imena ili firme. Međutim, u našoj praksi u upotrebi su domicilirane mjenice u kojima je označeno da će mjeničnu svotu isplatiti banka kod koje je račun dužnika, iz razloga što se, shodno važećoj regulativi, sredstva pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnost vode na računima kod banaka. Imalac mjenice (remitent, indosatar), shodno članu 11 stav 4 Odluke o platnom prometu u zemlji («Sl. list RCG», br.78/04, 6/05 i 33/05), mjenicu sa nalogom za naplatu podnosi na isplatu banci dužnika-domicilijatu, kod koje mjenični dužnik ima račun, jer se isplata mjenice vrši sa računa mjeničnog dužnika kod banke navedene u mjenici, odnosno mjeničnom ovlašćenju.

Zbog navedenog, oznaka mjesta plaćanja trebala bi da sadrži pored mjesta kao geografskog pojma (Podgorica, Nikšić i sl.) i naziv **banke dužnika -domicilijata**. Ako ovo nije upisano u predviđenom slogu na mjenici, trebalo bi da bude upisano pored trasatovog, odnosno trasantovog imena (naziva firme).

Pored obaveznih elemenata propisanih Zakonom o mjenici, bez kojih mjenica ne bi proizvodila pravno dejstvo, u praksi se u mjenicu često unose određeni elementi ili klauzule koji nijesu obavezni, a koji proizvode određeno pravno dejstvo (klauzula o kamati, duplikatna klauzula, prezentaciona klauzula, solo klauzula, valutna klauzula, klauzula »bez protesta« ili »bez troškova« i dr.). U propisanom mjeničnom blanketu ostavljen je prostor za nebitne mjenične elemente, što znači da sam formular omogućava njihovu upotrebu...[Opširnije >>>> \(Primjer 6\)](#)

Ističemo da mjenica u momentu podnošenja na isplatu **mora** da sadrži zakonom propisane bitne elemente, osim onih pretpostavljenih.

Međutim, mjenica u momentu izdavanja **ne mora** da sadrži sve bitne elemente, ali **mora** da sadrži potpis i pečat (za pravna lica i fizička lica koja obavljaju djelatnost) izdavaoca mjenice, odnosno akceptanta... [Opširnije >>>> \(Primjeri 10, 10a\)](#)

Riječ je o blanko-mjenici, odnosno o mjenici »u nastajanju« ili »budućoj mjenici«. Uz blanko mjenicu dužnik povjeriocu predaje i **mjenično ovlašćenje** za popunjavanje mjenice. U ovlašćenju se navode bitni elementi mjenice koje imaoc blanko mjenice unosi u mjeničnu ispravu ako se ukaže potreba da se mjenica realizuje. Ukoliko ne bude potrebe za njenom realizacijom, ona se neće realizovati, odnosno potpisani obrazac će se povući iz pravnog saobraćaja... [Opširnije>>>> \(Primjer 12\)](#)